

Mesleki Eğitim Danışmanlık Birimi Faaliyet Raporu : 2012-2013

Güvenli trafik ilkesi doğrultusunda, karayolu ulaştırma sektöründe hizmet veren taşımacı esnafının mesleki gelişimlerini sağlamak, onların hak ve menfaatlerini korumak ve onları ulusal ve uluslararası platformlarda temsil etmek misyonuyla hareket eden Federasyonumuz, 2012 ve 2013 yıllarında da mesleki eğitim danışmanlık faaliyetlerini sürdürmüştür.

İçişleri Bakanlığı ile Federasyonumuzun işbirliği kapsamında, 2011 yılı başından itibaren başlatılan “Ticari Araç Sürücülerinin Bilgilendirilmesi Toplantısı” (TASBİT) projesi 2012 ve 2013 yıllarında devam etmiştir. İçişleri Bakanlığı tarafından tespit edilen ve şehiriçi trafik kazalarının fazla olduğu 20 ilde (Eskişehir, İstanbul, Kocaeli, İzmir, Manisa, Balıkesir, Denizli, Afyonkarahisar, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Mersin, Adana, Antalya, Konya, Muğla, Bursa, Samsun, Kayseri, Ankara) düzenlenmiş olan toplantılarda; ticari araç sürücülerinin trafik güvenliği, mesleki davranış kuralları gibi konularda dikkatlerinin çekilmesi, bilgi ve bilinçlerinin artırılması amaçlanmıştır. Projenin son toplantısı, 2013 yılında ve Kayseri ilimizde düzenlenmiştir. Bu çalışmanın mesleki eğitim açısından yaygın ve etkili bir faaliyet zinciri teşkil ettiği de düşünüldüğünden, projenin 2014 yılında da devam etmesi hedeflenmektedir.

Federasyonumuzca bastırılan Afiş, Broşür ve Ceza Rehberi gibi basılı eğitim malzemesi sürekliliğini korumakta ve dağıtımını devam ettirmektedir. Ocak 2014 itibariyle yeniden değerlendirilerek artırılan “Trafik Cezalarının” miktarlarını, ödeme şekil ve şartlarını, karayolu, taşıt ve trafikle ilgili çeşitli bilgileri kapsayan “Trafik Ceza Rehber”i bastırılmış ve yurt genelinde dağıtımını yapılmıştır. İnternet sitemizde de gerekli değişiklikler yapılmıştır.

Birleşmiş Milletler tarafından dünya genelinde yürütülen kampanya kapsamında ülkemizde trafik güvenliği konusunda sorumlu kurum ve kuruluşların görevlerinin yer aldığı ve Başbakanlık tarafından yayınlanan “Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı” çerçevesinde kurulan Trafik Güvenliği Platformu’na Federasyonumuz, 2013 yılında üye olmuştur. Eğitim ve toplumsal bilinçlenme faaliyetlerimiz kapsamında Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Hizmetleri Başkanlığı ile birlikte “Sevdiklerinizden HIZLA uzaklaşmayın” projesi Ağustos 2013’te başlatılmıştır. Bu proje çerçevesinde, afişler ve el broşürleri hazırlanmış ve bağlı Odalarımız öncelikli olarak yurt geneline dağıtılmıştır.

Mesleki eğitim çalışmaları kapsamında Federasyonumuz; şoför ve nakliyecilerimizin halkımıza sunduğu taşıma hizmetinin kalitesini ve seviyesini yükseltmek, güvenliğini ve konforunu artırmak, halkla ilişkilerini geliştirmek, korsan şoförlüğü ve korsan taşımacılığı engellemek amacıyla meslek standartları ile ilgili çalışmalarına 2013 yılında devam etmiştir. Federasyonumuz, 2012 yılında, TESK çatısı altında ve Mesleki Yeterlik Kurumu (MYK) ile yaptığı sözleşme kapsamında, “şoförlük ulusal meslek standartları” çalışmalarını başlatmış idi. 2013 yılında, taksi, minibüs, servis

aracı, kamyon ve otobüs şoförlük ulusal meslek standartları; 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan “Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” ve “Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre MYK'nın görevlendirdiği Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) tarafından hazırlanmıştır.

Taksi, minibüs, servis aracı, kamyon ve otobüs şoförlük ulusal meslek standartları; TŞOF'un bağlı Odaları vasıtasıyla farklı illerden şoförleri bir araya getirmesi ve her biri üçer günlük çalıştaylar düzenlemesi ile belirlenmiştir. Sonrasında TESK tarafından sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerinin alınması ve değerlendirilmesi süreci başlamıştır. Bu süreç tamamlandıktan sonra MYK Ulaştırma, Lojistik ve Haberleşme Sektör Komitesi tarafından “meslek standartları” incelenmiş ve MYK Yönetim Kurulu onayına sunulmuştur. Son aşamada ise Standartlar, 26 Aralık 2013 tarihli ve 28863(mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Yayımlanan Meslek Standartlarına göre;

Taksi şoförlüğü meslek standardı kapsamında yer alan konulardan bazıları şunlardır:
Bir taksi şoförü;

- araçtan ve trafik şartlarından oluşabilecek risklere karşı trafik ve güvenlik kurallarına uygun önlemleri alır,
- yasalar ve mesleki oda/kuruluşlarca belirlenen kaliteli hizmet ilke ve kurallarını iş süreçlerinde ve müşteri ilişkilerinde uygular,
- müşterinin isteği doğrultusunda araç içinde havalandırma, ısı, müzik vb birimleri ayarlar,
- araçta unutulmuş, müşteriye ait herhangi bir malzeme olup olmadığını kontrol eder,
- varsa malzemeyi durağa teslim eder,
- trafik kurallarına uygun olarak müşteriye bulunduğu en uygun noktadan veya duraktan alır,
- adresi bilmiyorsa şehir haritasından bakar,
- gözlemleyerek ve çalışma sırasında karşılaşılan zorlukları ve eksiklikleri dikkate alarak, kendisinin ve çalışanlarının eğitim ihtiyacını tespit eder,
- (bilgi-beceri)Araç, gereç ve ekipman bilgisine sahiptir,
- yolcu taşıma araçlarına ilişkin teknik bilgiye sahiptir,
- (tutum-davranış) Kişisel bakım ve hijyene dikkat eder,
- meslek etiğine ve yasal düzenlemelere uygun davranır,
- mesleki gelişim için araştırmaya isteklidir
- müşterilerden ya da çalışanlardan edindiği bilgileri gizli tutar
- ekip içerisinde planlı ve organize çalışır

Minibüs şoförlüğü meslek standardı kapsamında yer alan konulardan bazıları şunlardır: Bir minibüs şoförü;

- günlük hava ve yol koşullarına göre sefer planlamasını yaparak yemek, mola ve ihtiyaç zamanlarını planlar,
- güzergâh tabelalarını kontrol eder,
- elektronik ise çalışıp çalışmadığına bakar,
- yolcuyla güvenli bir biçimde araca aldığından ve yerine oturduğunu kontrol ettikten sonra kapıları kapatır,
- yasal çalışma süresi dahilinde ya da iş programına göre belirlenen yer ve zamanda diğer şoföre aracı teslim eder,
- yeni çalışmaya başlayan çalışanın bilgi ve beceri durumunu kontrol eder,
- temel hesap yapabilme yeteneğine sahiptir,
- güvenli ve ekonomik araç kullanma becerisine sahiptir,
- acil ve stresli durumlarda soğukkanlı ve sakinidir,
- kendisinin ve diğer kişilerin güvenliğini gözetir
- risk faktörleri konusunda duyarlıdır.

Servis aracı şoförü meslek standardı (okul ve personel) kapsamında yer alan konulardan bazıları şunlardır: Bir servis aracı şoförü;

- öğrenci ve personelin rahatını sağlayacak şekilde araca ait havalandırma ve ısı ayarlarını yapar,
- günlük hava ve yol koşullarına göre servis planlamasını yaparak yemek ve ihtiyaç zamanlarını belirler,
- rehber personel bulundurulması gerekli durumlarda, günlük iş planı çerçevesinde gerekli talimatları verir,
- daha önce planlamış olduğu güzergaha göre elinde bulunan öğrenci adresleri doğrultusunda okula en uzak adresten başlayarak en yakın adrese doğru olacak şekilde ilk öğrenci adresine doğru hareket eder,
- trafiğe uygun bir şekilde duraklama yaparak, personelin güvenli bir şekilde araçtan inmesini sağlar,
- mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisine sahiptir,
- beraber çalıştığı kişilerle işe göre koordinasyon sağlamak ve uyumlu hareket etmek tutum ve davranışlarına sahiptir,
- iş süreçlerinde mesleki oda/kuruluşun belirlediği ilke, değer ve kurallara uygun davranmak tutum ve davranışlarına sahiptir,
- iletişim kurduğu öğrenci ve personele karşı güler yüzlü, nazik, hoşgörülü ve iyi örnek olacak davranışlarda bulunmak tutum ve davranışlarına sahiptir,
- çocuklarla uygun iletişim kurmak tutum ve davranışlarına sahiptir.

Şehiriçi toplu taşıma otobüs şoförlüğü meslek standardı kapsamında yer alan konulardan bazıları şunlardır: Bir şehiriçi toplu taşıma otobüs şoförü;

- varsa yardımcı personelle (biletçi) günlük iş süreci içerisinde koordinasyonu sağlar,
- varsa GPS, validatör, lcd ekranın çalışıp çalışmadığını ve güzergah tabelalarını kontrol eder,
- hat başındaki veya duraktaki yolcuyla trafik kurallarına uygun olarak güvenli bir biçimde araca alır,
- kapı ikaz lambalarını kontrol ederek durakta inecek olan yolcu olup olmadığını kontrol eder,
- insan ilişkilerine özen göstermek, kendisinin ve diğer kişilerin güvenliğini gözetmek tutum ve davranışlarına sahiptir.

Kamyon şoförlüğü meslek standardı kapsamında yer alan konulardan bazıları şunlardır: Bir kamyon şoförü;

- ekonomik araç kullanma tekniklerini uygulayarak çevre korumaya karşı gerekli katkıları sağlar,
- araçta meydana gelen ve şoförün giderebileceği basit arızaları giderir,
- mekanik ve elektronik sistem/gösterge kontrolü yapar,
- gideceği güzergahı, verilen adrese göre, gerekirse karayolları haritasından yararlanarak belirler,
- taşıma esnasında yükün veya eşyanın her türlü yol ve hava şartlarında kaymaması, dökülmemesi ve saçılmaması için gerekirse branda ile üstünü örterek spanzet (gerdirici) ile sabitler,
- özel yük taşıması gerekli durumlarda Karayolları Genel Müdürlüğü'nden gerekli idari izinleri alır veya aldırır.

Bu faaliyetlerin yanı sıra Dünya Sağlık Örgütü ve Sağlık Bakanlığı'nca başlatılan "Yol Güvenliği Projesi", TÜVTUK ile Ulaştırma Bakanlığı'nca başlatılan "Trafikte sorumluluk Harekatı" Projesi gibi projelerde de aktif paydaş olarak katkılarımız devam etmekte, mesleki eğitimin öne çıkarılması ve desteklenmesi önerilerimiz gündeme getirilmektedir.